

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНИХ ВИТРАТ В УКРАЇНІ ТА В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ ЗА 2010-2014 РР.

Варчук О. А.,
Маліновська К. І.

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Інноваційна діяльність промислових підприємств безпосередньо впливає на розвиток промисловості країни та є одним з шляхів його розвитку та забезпеченню конкурентоспроможності. Важливою складовою здійснення інноваційної діяльності є інноваційні витрати.

Згідно державним статистичним даним [1-3] розподіл загального обсягу інноваційних витрат за напрямками інноваційної діяльності в Україні та в Одеському регіоні представлено у табл. 1.

Для проведення аналізу інноваційних витрат в Україні та в Одеському регіоні за 2010-2014 рр. розрахуємо показники структури та аналізу рядів динаміки [4].

Таблиця 1

Розподіл загального обсягу інноваційних витрат за напрямками інноваційної діяльності в
Україні та в Одеському регіоні за 2010-2014 рр.

Показник	Усього, млн. грн			У % до загального обсягу інноваційних витрат			Темпи росту, %		
	2010 рік	2013 рік	2014 рік	2010 рік	2013 рік	2014 рік	2013р. до 2010р.	2014р. до 2013р.	2014р. до 2010р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Україна									
Загальний обсяг інноваційних витрат,	8045,5	9562,6	7695,9	100,0	100,0	100,0	118,9	80,5	95,7
у тому числі на:									
– внутрішні НДР;	818,5	1312,0	1221,5	10,2	13,7	15,9	160,3	93,1	149,2
– зовнішні НДР;	177,9	326,4	533,1	2,2	3,4	6,9	183,5	163,3	299,7
– придбання машин, обладнання та програм-ного забезпечення;	5051,7	5546,3	5115,3	62,8	58,0	66,5	109,8	92,2	101,3
– придбання інших зовнішніх знань;	141,6	87,0	47,2	1,8	0,9	0,6	61,4	54,3	33,3
– інші	1855,8	2290,9	778,8	23,1	24,0	10,1	123,4	34,0	42,0
Одеський регіон									
Загальний обсяг інноваційних витрат,	x	91,0	323,9	x	100,0	100,0	x	355,9	x
у тому числі на:									
– внутрішні НДР;	x	4,0	0,7	x	4,4	0,2	x	17,5	x
– зовнішні НДР;	x	0,4	0,3	x	0,4	0,1	x	75,0	x
– придбання машин, обладнання та програм-ного забезпечення;	x	85,5	321,4	x	94,0	99,2	x	375,9	x
– придбання інших зовнішніх знань;	x	0,0	0,0	x	0,0	0,0	x	10,0	x
– інші	x	1,1	1,5	x	1,2	0,5	x	136,4	x

Як бачимо з табл. 1, у 2013 р. в порівнянні з 2010 р. загальний обсяг інноваційних витрат в Україні збільшився на 18,9%, що в абсолютному вираженні складає 1517,1 млн. грн. У 2014 році відбулося зменшення загального обсягу інноваційних витрат в порівнянні з 2010 р. – на 19,5%, з 2013 р. – на 4,3%. В Одеському регіоні загальний обсяг інноваційних витрат у 2014 р. в порівнянні з 2013 р. збільшився, ріст склав 355,9%, що в абсолютному вираженні складає 232,9 млн. грн.

Проаналізуємо структуру інноваційних витрат за напрямками інноваційної діяльності в Україні (табл. 1). Данні табл. 1, свідчать про те, що в цілому по Україні найбільші інноваційні витрати приходяться на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення: 2010 р. – 63 %, 2013 р. – 58%, 2014 р. – 67% від загального обсягу. Найменшу питому вагу мають витрати на придбання інших зовнішніх знань – менше 2%. Для наочності представимо данні на рис. 1.

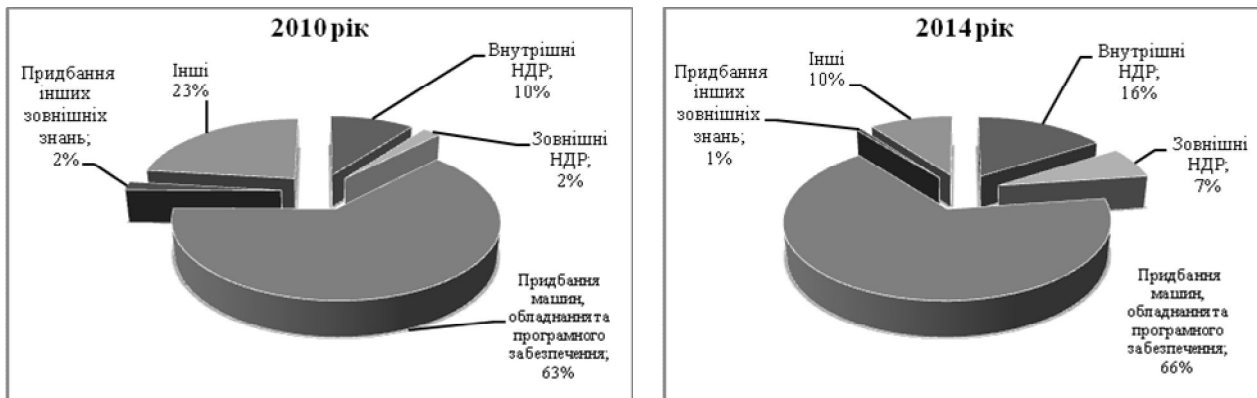

Рис. 1. Розподіл загального обсягу витрат за напрямками інноваційної діяльності в Україні

Витрати на придбання внутрішніх та внутрішніх НДР збільшились в 2014 р. в порівнянні з 2010 роком на 49% (403 млн. грн.) та майже на 200% (355,2 млн. грн.) відповідно. Витрати на придбання інших зовнішніх знань з року в рік зменшуються: у 2013 р. – на 39%, 2014 р. – 67% в порівнянні з 2010 р., що в абсолютному значенні складає – 54,6 млн. грн., – 94,4 млн. грн. відповідно.

Також слід зазначити, що данні статистичних збірників відрізняються, за змістом наданих показників, що ускладнює розрахунки та проведення аналізу. У статистичному збірнику за 2014 рік [3] показники інноваційної діяльності промислових підприємств України представлені без показників Автономної Республіки Крим, що також впливає на обсяги показників та якість проведених розрахунків.

Проведений аналіз інноваційних витрат в Україні та в Одеському регіоні за 2010-2014 рр. та його порівняння з дослідженнями [5-9] дозволив виявити таке:

- у кількості підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, упродовж 2010-2014 років не спостерігається чіткої тенденції до збільшення або зменшення кількості даних підприємств;
- у 2013 році спостерігається пік інноваційної активності підприємств Одеського регіону (інноваційну діяльність здійснили 69 підприємств);
- загальний обсяг інноваційних витрат впродовж досліджуваного періоду коливається і не є однозначним;
- в цілому по Україні найбільші інноваційні витрати приходяться на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення: 2010 р. – 63 %, 2013 р. – 58%, 2014 р. – 67% від загального обсягу.

Література

1. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
2. Сайт Головного управління статистики в Одеській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://od.ukrstat.gov.ua/>
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2014 році: статистичний збірник. – К.: Державна служба статистики. 2015. – 255 с.
4. Просянюк Н.А. Статистика: от теории к практике: учебно-практическое пособие / Н.А. Просянюк, О.А. Варчук // – Харьков, Бурун Книга, 2008. – 128с.
5. Аналіз інвестиційної складової економічної безпеки України в умовах глобалізації та транснаціоналізації національної економіки [Електронний ресурс] / В.Ю. Єдинак // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 4 (9). – С. 93-100. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n4.html>.
6. Копитко М.І. Аналіз ключових понять у сфері гарантування економічної безпеки промислових підприємств [Електронний ресурс] /М.І. Копитко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 5 (10). – С. 12-18. – Режим доступу до журн.: <http://www.economics.opu.ua/files/archive/2013/n5.html>.
7. Захарченко В.І. Аналіз енергетичної безпеки регіону. [Електронний ресурс] / В.І. Захарченко, М.О. Акулюшина // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 1 (2). – С. 147-150. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/n1.html>
8. Захарченко В.І. Обґрунтування концепції науково-технологічної політики Одеської області. [Електронний ресурс] / В.І. Захарченко, Л.Д. Глущенко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2011. – № 1 (1). – С. 109-127. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2011/n1.html>
9. Філіппова С. Кластеризація підприємств як дієвий механізм реалізації стратегічних соціально-економічних пріоритетів розвитку Одеського регіону / С. Філіппова, Р. Малік // Вісник Тернопільського національного економічного університету . – 2013. – Вип. 5. – С.361–366.